

Plan Taryfikacji na 2016 r.

I. Leczenie szpitalne

lp.	Świadczenia gwarantowane zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 22 listopada 2013 roku w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu leczenia szpitalnego (Dz. U. poz. 1520 z późn. zm.)
1	Świadczenia wymienione w załączniku nr 1 do rozporządzenia, w obszarach:
1a	Choroby układu krążenia
1b	Choroby układu mięśniowo-szkieletowego
1c	Położnictwo i opieka nad noworodkami

II. Inne zadania w zakresie taryfikacji świadczeń, szczególnie istotne dla bieżącego funkcjonowania systemu powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego.

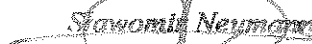
Uzasadnienie wyboru wskazanych obszarów świadczeń zostało zawarte w załączniku.

Sporządził

Marek Wierzyński

.....
(data, pieczęć i podpis)

Zatwierdził **SEKRETARZ STANU**
w Ministerstwie Zdrowia

Sławomir Neumann

.....
(data, pieczęć i podpis)

Uzasadnienie

Decyzję o umieszczeniu danej gupy świadczeń w Planie Taryfikacji na rok 2016 podjęto przy uwzględnieniu obiektywnych kryteriów, do których należą: sytuacja epidemiologiczna i procesy demograficzne zachodzące w Polsce, szczególne potrzeby wybranych grup pacjentów (dzieci, osoby starsze, kobiety w okresie ciąży i porodu, przewlekle chorzy, terminalnie chorzy), znaczenie finansowe dla systemu ochrony zdrowia, koszty społeczne, oraz istotność dla realizacji priorytetów polityki zdrowotnej państwa.

Kierując się powyższymi kryteriami do planu taryfikacji na rok 2016 włączono następujące obszary świadczeń:

- Leczenie chorób układu krążenia w leczeniu szpitalnym,
- Leczenie chorób układu mięśniowo-szkieletowego w leczeniu szpitalnym,
- Położnictwo i opieka nad noworodkami w leczeniu szpitalnym.

Wybrane obszary terapeutyczne skupiają łącznie ponad 40% wydatków ponoszonych przez NFZ na realizację świadczeń w rodzaju opieka szpitalna oraz stanowią 25% liczby wszystkich grup JGP funkcjonujących w lecznictwie szpitalnym. Przy założeniu, że prace Agencji skupią się na tych obszarach, możliwe jest oczekiwanie realizacji ustalenia dla nich taryf w 2016 roku.

Poniżej przedstawiono dane oraz argumenty, które zostały uwzględnione przy podejmowaniu decyzji odnośnie wyboru taryfikowanych dziedzin.

Leczenie chorób układu krążenia w leczeniu szpitalnym

W Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 21 sierpnia 2009 r. w sprawie priorytetów zdrowotnych (Dz.U. z 2009, Nr 137, poz. 1126), na pierwszym miejscu wymienia się: „zmniejszenie zachorowalności i przedwczesnej umieralności z powodu [...] chorób naczyniowo-sercowych, w tym zawałów serca i udarów mózgu”. Ma to swoje uzasadnienie w danych epidemiologicznych opisujących sytuację zdrowotną Polaków.

Zgodnie z danymi NIZP-PZH¹ choroby układu krążenia od lat odpowiedzialne są za największą liczbę zgonów Polaków. W 2010 r. były przyczyną 46% ogółu zgonów w Polsce i był to odsetek istotnie wyższy niż przeciętnie w UE. Swoją dominację jako przyczyna zgonu choroby układu krążenia szczególnie zaznaczają w grupie Polaków w wieku powyżej 64 lat (powyżej 44 lat wśród mężczyzn i 69 lat wśród kobiet).

Choroby układu krążenia to także najczęstsza przyczyna hospitalizacji pacjentów (15% hospitalizowanych), przed urazami i zatruciami (9,6%), nowotworami ogółem (9% hospitalizowanych) oraz chorobami układu moczowo-płciowego, trawiennego i oddechowego (odpowiednio 8,1%, 7,9%, 6,9% hospitalizowanych).

Podstawowymi chorobami powodującymi niezdolność do pracy u osób badanych po raz pierwszy dla celów rentowych były w 2009 r. także choroby układu krążenia (23,4% ogółu orzeczeń), przed nowotworami (22,0%).

Analiza liczby dni absencji chorobowej z tytułu choroby własnej osób ubezpieczonych w ZUS wykazała, że choroby układu krążenia znajdują się również w pierwszej szóstce przyczyn powodujących tę absencję w 2009 r.; były odpowiedzialne za 6,5% ogółu dni absencji.

Jednocześnie, analizując najbardziej kosztochłonny rodzaj świadczeń opieki zdrowotnej finansowanej ze składek, tj. leczenie szpitalne (pochłaniające 49% środków finansowych NFZ w 2014 roku; Załącznik 1), można zauważyć, iż spośród 17 sekcji grup JGP (podział

¹ Sytuacja zdrowotna ludności Polski i jej uwarunkowania, red: Bogdan Wojtyniak Paweł Goryński, Bożena Moskaiewicz, Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego -Państwowy Zakład Higieny, Warszawa 2012

anatomiczno-przyczynowy), największy udział w kosztach ma leczenie chorób układu krążenia. W 2014 roku NFZ wydała na ich realizację ponad 3,3 mld zł, co stanowiło 18,5% łącznych wydatków na wszystkie grupy JGP [Załącznik 2].

Leczenie chorób układu mięśniowo-szkieletowego w leczeniu szpitalnym

„Zmniejszenie przedwczesnej zachorowalności i ograniczenie negatywnych skutków przewlekłych schorzeń układu kostno-stawowego” to także jeden z priorytetów zdrowotnych określonych w ww. Rozporządzeniu. Podobnie jak choroby układu krążenia, choroby narządu ruchu stanowią istotny problem zdrowotny i społeczny w Polsce.

Choroby układu mięśniowo-szkieletowego to kolejna, po chorobach układu krążenia, urazach i zatruciach oraz nowotworach, najważniejsza przyczyna pobytu Polaków w szpitalu. Odpowiadają za 5,3% wszystkich hospitalizacji.¹

Choroby układu mięśniowo-szkieletowego to także trzecia przyczyna niezdolności do pracy u osób badanych po raz pierwszy dla celów rentowych były w 2009 roku (12,2%) oraz czwarta przyczyna absencji chorobowej z tytułu choroby własnej osób ubezpieczonych w ZUS (12,1%).

Analizując zaś wydatki NFZ w 2014 roku na realizację szpitalnych grup JGP można zauważyć, iż choroby układu mięśniowo-szkieletowego, z udziałem 12,38% stanowią drugi najbardziej kosztochłonny obszar terapeutyczny. Na realizację świadczeń z tego obszaru spożytkowano w 2014 r. ponad 2,2 mld zł.

Położnictwo i opieka nad noworodkami w leczeniu szpitalnym

Także ten obszar opieki zdrowotnej znajduje swoje odzwierciedlenie w priorytetach zdrowotnych określonych w ww. Rozporządzeniu, w brzmieniu: „poprawa jakości i skuteczności opieki zdrowotnej nad matką, noworodkiem i dzieckiem do lat 3”.

Objęcie szczególną troską kobiety rodzącej i w połogu oraz noworodka wydaje się niezmiernie istotne zwłaszcza w kontekście zachodzących współcześnie zmian demograficznych i koniecznością przeciwdziałania skutkom społecznym starzenia się społeczeństwa.

Odsetek liczby osób powyżej 65. roku życia w populacji ogólnej Polski na przestrzeni ostatnich 50 lat wzrósł z 5,8% (rok 1960) do 13,9% (rok 2011). Polska pod tym względem zbliża się do średniej dla państw OECD (15,4%). Jednocześnie Polska jest jednym z szybciej starzejących się społeczeństw w państwach należących do OECD. Prognozy dla kolejnych 40 lat wskazują, że liczba osób w wieku > 65 lat zwiększy się w Polsce ponad dwukrotnie, jednocześnie przewyższając prognozowaną średnią dla krajów OECD.²

Analiza wydatków NFZ w 2014 roku na realizację szpitalnych grup JGP wskazuje, że sekcja dotycząca położnictwa i opieki nad noworodkami pochłonęła ponad 1,9 mld zł, co stanowiło 10,76% udziału w kosztach.

² OECD (2013), *Health at a Glance 2013: OECD Indicators*, OECD Publishing.
http://dx.doi.org/10.1787/health_glance-2013-en

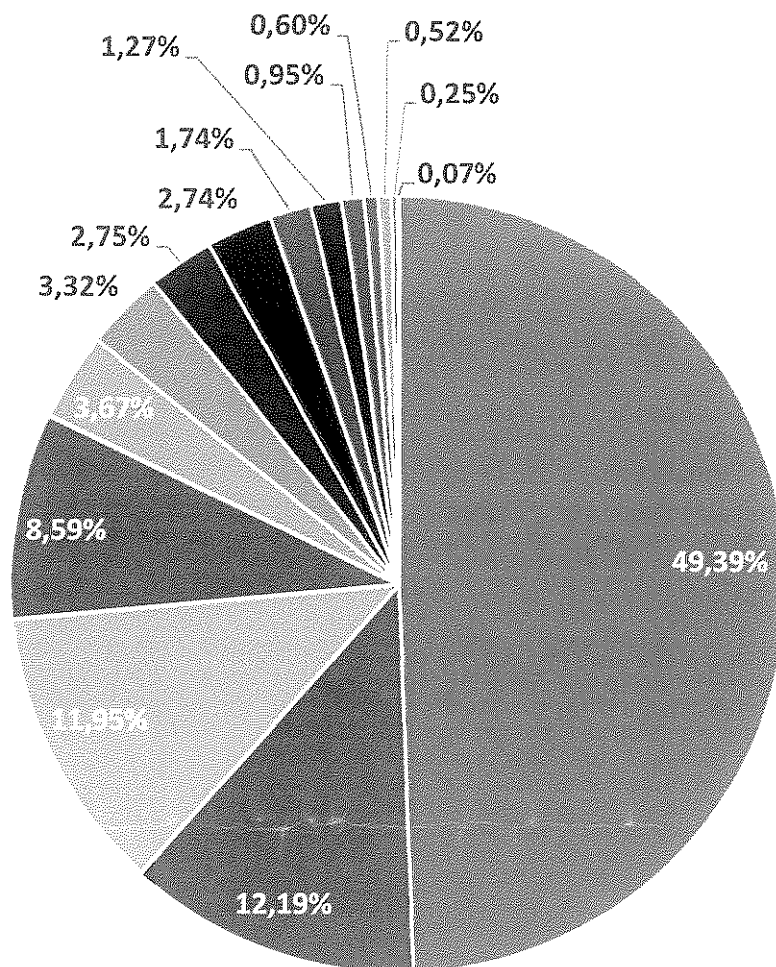
Załącznik 1. Udział kosztów poszczególnych rodzajów świadczeń w wydatkach NFZ na opiekę zdrowotną

Największy udział w wydatkach na opiekę zdrowotną finansowaną ze składek mają świadczenia z rodzaju leczenie szpitalne, pochłaniając ponad 49% środków finansowych NFZ w 2014 roku.

Tabela 1. Wydatki NFZ na poszczególne rodzaje świadczeń 2014 roku [w zł] (na podstawie sprawozdania finansowego NFZ za 2014 rok)

Koszty świadczeń zdrowotnych	2013	2014
podstawowa opieka zdrowotna	7 638 408 978,69	7 701 361 753,39
ambulatoryjna opieka specjalistyczna	5 250 937 613,94	5 431 662 849,14
leczenie szpitalne	30 558 910 324,35	31 214 921 416,27
opieka psychiatryczna i leczenie uzależnień	2 239 572 771,18	2 319 446 186,11
rehabilitacja lecznicza	2 073 520 380,55	2 100 436 198,40
świadczenia pielęgnacyjne i opiekuńcze w ramach opieki długoterminowej	1 074 938 707,34	1 099 058 188,00
opieka paliatywna i hospicyjna	355 473 482,57	376 780 198,23
leczenie stomatologiczne	1 773 079 046,52	1 729 110 248,53
lecznictwo uzdrowiskowe	602 120 313,70	599 551 970,40
pomoc doraźna i transport sanitarny	43 641 236,02	43 500 841,66
koszty profilaktycznych programów zdrowotnych finansowanych ze środków własnych	152 475 522,06	159 725 156,79
świadczenia zdrowotne kontraktowane odrębnie	1 661 089 653,28	1 737 700 751,52
zaopatrzenie w sprzęt ortopedyczny, środki pomocnicze i lecznicze środki techniczne	703 168 010,64	803 693 932,69
refundacja cen leków	7 183 774 458,72	7 551 144 255,31
koszty świadczeń zdrowotnych oraz refundacji cen leków wynikające z koordynacji systemów zabezpieczenia	341 821 104,27	330 511 936,44
RAZEM	61 652 931 603,83	63 198 605 882,88

Rysunek 1. Udział [%] kosztów poszczególnych rodzajów świadczeń w wydatkach NFZ na opiekę zdrowotną (na podstawie sprawozdania finansowego NFZ za 2014 rok)

- leczenie szpitalne
- podstawowa opieka zdrowotna
- ⊗ refundacja cen leków
- ambulatoryjna opieka specjalistyczna
- ⊗ opieka psychiatryczna i leczenie uzależnień
- rehabilitacja lecznicza
- świadczenia zdrowotne kontraktowane odrębnie
- leczenie stomatologiczne
- świadczenia pielęgnacyjne i opiekuńcze w ramach opieki długoterminowej
- zaopatrzenie w sprzęt ortopedyczny, środki pomocnicze i lecznicze środki techniczne
- lecznictwo uzdrowiskowe
- opieka paliatywna i hospicyjna
- koszty świadczeń zdrowotnych oraz refundacji cen leków wynikające z koordynacji systemów zabezpieczenia
- koszty profilaktycznych programów zdrowotnych finansowanych ze środków własnych
- ⊗ pomoc doraźna i transport sanitarny

Załącznik 2. Udział poszczególnych sekcji grup JGP w wydatkach NFZ na świadczenia z rodzaju leczenie szpitalne

Wśród świadczeń udzielanych w ramach rodzaju leczenie szpitalne znajduje się 17 sekcji (podział anatomiczno-przyczynowy), obejmujących łącznie 538 grup JGP. Ich udział w wydatkach na leczenie szpitalne w 2014 roku przedstawiono na poniższym wykresie, zgodnie z którym najbardziej kosztochłonne dla budżetu szpitalnego są: leczenie chorób układu krążenia, chorób układu mięśniowo-szkieletowego oraz położnictwo i opieka nad noworodkami. Obszary te były najbardziej kosztowne także w 2013 r.

Rysunek 2. Udział [%] poszczególnych sekcji grup JGP w wydatkach NFZ na leczenie szpitalne (na podstawie danych NFZ dotyczących rozliczonych świadczeń w 2014 r.)

